

фінансування тощо.

На нашу думку, визначаючи концепцію, на якій має ґрунтуватися облік у неприбуткових організаціях, важливим є вирішення таких

питань, як спрощення організації обліку, впровадження найбільш прийнятної форми бухгалтерського обліку та застосування відповідного Плану рахунків.

Література

1. Головай Н.М. Гармонізація та стандартизація обліку в контексті міжнародної інтеграції / Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. Випуск № 5 (31). – Тернопіль. 2012. - С. 309 – 312.
2. Головай Н.М., Гордополова Н.В, Гордополов В.Ю. Розвиток парадигми бухгалтерського обліку в сучасній економічній системі // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – № 3 (10), том 2 – 2015. – Харків: ХНАДУ, 2015 – С. 93-98.
3. Гура Н., Методика бухгалтерського обліку в неприбуткових не бюджетних організаціях / Н. Гура // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. - № 12. – С.3-8.
4. Іваненко Ю., Економічне визначення поняття «некомерційна організація» / Ю. Іваненко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. - № 5 (167). – С.8-19.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Олійник Я.В. Проблемні положення методології та організації бухгалтерського обліку та фінансової звітності неприбуткових організацій / Я.В.Олійник // Бізнес-інформ. – 2012. - № 5. – С.234-236.
7. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

УДК 330.341.1

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ЙОГО СЛАБКІ ЛАНКИ

Гриник О.І. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Економічний розвиток вітчизняного підприємства та його складових у сучасних умовах усе більше залежить від прогресивного технологічного зрушення на базі інновацій. Вдале формування й ефективне використання інноваційного потенціалу стає вирішальним фактором забезпечення конкурентоспроможності та розвитку, вітчизняних підприємств. Інновації втілюються як в матеріальному вигляді (нові або поліпшені вироби, технології, обладнання, матеріали, джерела енергії тощо), так і в нематеріальному вигляді як поліпшення організації праці і управління, підвищення кваліфікації кадрів. Інновації взаємодіють із багатьма процесами в соціальному і природному середовищі, їм належить ключова роль у реалізації гармонійного поєднання економічного розвитку зі збереженням природного середовища і соціальним прогресом [1].

Дослідженням питань з даної проблематики займаються такі відомі українські вчені, як Гурочкіна В.В., Шилова О.Ю., Фролова З.В., Янковець Т.М., Кривич Я.М., Краснокутська Н.С., Яковець Ю.В. та ін.

Інноваційний потенціал необхідно розглядати як сукупність трьох компонентів,

одним з яких є ресурси. Якщо розглядати складники загального потенціалу підприємства, то головними складниками ресурсів є фінансовий потенціал (фінансові ресурси) та кадровий потенціал (трудові ресурси). Крім того, можливість кожного члена трудового колективу підприємства ефективно виконувати свої посадові обов'язки є компонентою науково-технічного потенціалу. Тобто має місце взаємопроникнення складників потенціалу підприємства, що накладає відбиток на розвиток сутності поняття «інноваційний потенціал підприємства».

Сучасне бачення інноваційних процесів на підприємстві охоплює розуміння сутності інноваційного потенціалу підприємства та його взаємозв'язку з іншими важливими елементами підприємницької діяльності.

Однак, існує чимало слабких сторін інноваційної діяльності, що суттєво впливає на оцінку рівня інноваційного потенціалу підприємства. Причиною цього є те, що науковцями вкладається різний зміст у це поняття, виділяються різні складові інноваційного потенціалу. Крім того, багато із запропонованих науковцями методик визначення рівня інноваційного потенціалу мають низка недоліків,

які спотворюють результати оцінювання та не дають можливості застосовувати їх на практиці, а саме [3]:

– часто пропонуються різні підходи до вибору системи показників оцінки інноваційного потенціалу, які у підсумку дають результати, що суперечать один одному;

– запропоновані складові інноваційного потенціалу та їх показники у багатьох випадках не мають чіткого та однозначного алгоритму їх визначення;

– використання для визначення інтегрального показника складних та часто неадекватних математичних моделей оцінювання рівня інноваційного потенціалу, наприклад, виробничої функції Кобба-Дугласа, виробничої функції К. Оппенлендера та інших, що призводить до отримання результатів, які часто не мають економічного змісту;

– некоректне переведення якісних та кількісних показників складових інноваційного потенціалу у зведені показники та розрахунок інтегрального показника.

Інноваційний потенціал є сукупністю інноваційних ресурсів. Їх реалізація сприяє покращенню й оптимізації виробництва, дає можливість упроваджувати та створювати інновації для досягнення стратегічних конкурентних переваг підприємства. Таким чином, забезпечується його поступальний розвиток. Отже, інноваційний потенціал, з одного боку, інтегрує в собі ресурси, з іншого – дає поштовх до їх розвитку в подальшому.

Слабкими ланками в розвитку інноваційного потенціалу підприємств України є [4, с. 115]:

1. Відсутність ефективного організаційно-економічного механізму управління.

2. Нестача фінансових коштів, що зумовлює пошук джерел фінансування та раціонального використання наявних за рахунок обґрунтованості вибору перспективних напрямів інноваційної діяльності підприємств.

3. Відсутність методики комплексного оцінювання інноваційного потенціалу підприємств.

4. Необхідність систематичного технологічного переоснащення виробництва сучасним обладнанням.

5. Підвищена ризикованість, зумовлена високою невизначеністю результату.

6. Неєфективна робота маркетингової служби.

7. Недосконалість мотивації персоналу, враховуючи підвищену значущість окремих фахівців.

Від інноваційного потенціалу залежить вибір певної стратегії інноваційного розвитку. Якщо у підприємства є всі необхідні ресурси, то підприємство може піти шляхом стратегії лідера, розробляючи й упроваджуючи принципово нові або базисні інновації. Якщо можливості підприємства обмежені, то краще їх нарощувати й обирати стратегію послідовника, тобто реалізовувати поліпшуючі технології. Але враховуючи сучасні умови ринку, коли економічне зростання здебільшого залежить від здатності генерувати високу інноваційну активність, поняття інноваційного потенціалу підприємства, на нашу думку, варто трішки розширити [2].

Під час вибору конкретної стратегії недостатньо обмежуватися оцінкою та підрахунком факторів лише тільки інноваційної сфери. Сьогодні такий підхід є малоефективним. Причиною тому є різке скорочення строку життя інновацій, що викликає підвищення інтенсивності появи на ринку все нових і нових товарів і послуг. Практично щоденне відновлення асортиментних рядів на окремих товарних ринках приводить до того, що інноваційні товари, або сьогоднішні новинки, уже завтра такими не є. На зміну їм приходять інші інновації. У виробництві за таких умов нові технології дуже швидко стають поточними або навіть застарілими продуктами. Тому сьогодні під час розробки стратегій інноваційного розвитку та визначенні інноваційного потенціалу підприємства варто оцінювати не тільки можливості інноваційної сфери, але й аналізувати достатність ресурсів для поточного виробництва інноваційного товару. Мається на увазі проблема одночасного фінансово-економічного забезпечення виробництва нещодавно створених інновацій, або наявних продуктів, і розвитку нових. Таким чином, під інноваційним потенціалом підприємства в сучасних умовах варто розуміти його максимальні можливості генерувати високу інноваційну активність [5].

Перспективний розвиток інноваційної діяльності не можливий без підвищення інноваційної активності підприємств. Інноваційна діяльність має розглядатися як використання науково-технічного та інтелектуального потенціалу в господарській діяльності для створення нових конкурентоспроможних товарів та послуг. У процесі аналізу інноваційного потенціалу вітчизняних підприємств була з'ясована вся складність даного процесу, що пов'язана з труднощами в об'єктивності вимірювання складників інноваційного потенціалу підприємства.

Література

1. Гриник, О. І. Роль інновацій у діяльності підприємства [Текст] / О. І. Гриник // Шляхи активізації інноваційної діяльності в освіті, науці, економіці : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [м. Вінниця, 12 квітня 2016 р.] : у 2-х т. / орг. ком. : А. І. Крисоватий, З.-М. В. Задорожний, Б. В. Погрішук [та ін.]. - Вінниця : ВННІЕ ТНЕУ, 2016. - Т. 1. - С. 99-100.
2. Шилова О.Ю. Інноваційний потенціал підприємства: сутність і механізм управління / О.Ю. Шилова, Є.С. Чермошенцева // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 1. – С. 220–227.
3. Гурочкіна В.В. Інноваційний потенціал підприємства: сутність та система захисту / В.В. Гурочкіна // Економіка: реалії часу. – 2015. – № 5(21). – С. 51–57.
4. Романова Т.В. Шляхи підвищення інноваційної активності промислових підприємств України / Т.В. Романова, Л.О. Іванець // Ефективна економіка. – 2015. – № 1.
5. Гук О.В., Дейнека О.С., Лексін Р.І. Інноваційний потенціал як інструмент забезпечення інноваційного розвитку підприємства / О.В. Гук, О.С. Дейнека, Р.І. Лексін // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - № 14.

УДК 338.439

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Пилявець І.М – викладач; Головащенко О.А. – викладач
Вінницький національний аграрний університет

Обліковий процес складається з багатьох блоків, які мають бути конкретизовані й подані в технологічних та структурних аспектах. Склад цих блоків та об'єктів управління визначається галузевою (промисловість, сільське господарство, будівництво тощо), рівневою (бригада, дільниця, цех, ферма, підприємство, асоціація) ієрархією та іншими ознаками господарської ланки.

У межах основних господарських формувань – підприємств – середнього масштабу на організацію технології облікового процесу впливають вид діяльності (основна, допоміжна, обслуговуюча, забезпечувальна), структура організації виду діяльності, характер технології (перервна або безперервна).

Обліковий процес в діяльності аграрних підприємств як технологічна сукупність складається з трьох етапів: первинного, поточного та підсумкового.

На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі:

- 1) облікові номенклатури;
- 2) носії облікових номенклатур;
- 3) рух носіїв;
- 4) технологія облікового процесу

Обліковий процес як організаційну сукупність подано на рис. 1

Першим етапом облікового процесу в підприємстві є первинний облік. Його зміст на підприємствах становлять первинне

спостереження та сприйняття господарського факту (явища або процесу), вимірювання в натуральному та вартісному вираженні, фіксування в носіях облікової інформації — документах. Сприйняття та вимірювання можливі лише тоді, коли об'єкти обліку конкретизовані у вигляді облікових номенклатур. Тому першим об'єктом організації первинного обліку є облікова номенклатура.

Поточний облік (реєстрація даних первинного обліку в системі рахунків — в облікових реєстрах) — другий етап облікового процесу. На його здійснення в разі ручної обробки витрачають майже половину часу. Це свідчить про те, що його організація є дуже важливим об'єктом.

Під поточним обліком розуміють обробку, реєстрацію та запис даних первинного обліку, тобто носіїв інформації, в облікові реєстри, групування та їх перегрупування з метою отримати потрібну результатну інформацію.

Підсумковий етап облікового процесу іноді називають балансовим узагальненням (звітністю). Це заключний етап облікового процесу, який можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати виробничої та господарської діяльності підприємства за певний період